

Den norske regjering v/
Statsminister Jonas Gahr Støre
Finansminister Trygve Slagsvold Vedum
Utenriksminister Anniken Huitfeldt

Kjære statsminister Jonas Gahr Støre, finansminister Trygve Slagsvold Vedum og utenriksminister Anniken Huitfeldt,

Den internasjonale juristkommisjon norsk avdeling, ICJ-Norge, sendte 16. september 2021 [et åpent brev](#) til den daværende Solberg-regjeringen og til partiene på Stortinget, hvor vi ba om at norske myndigheter stanser alle utbetalinger av EØS-midler til Polen, med unntak av midler øremerket sivilsamfunnet og som forvaltes av Batory Foundation.

Vedlagt brevet var blant annet en oversikt over [utvalgte rapporter og analyser](#).

Vi har nå oppdatert dette dokumentet, se [vedlegg 1](#) til dette brev.

Vi sendte også et brev til utenriksdepartementet ved utenriksministeren den 22. oktober 2021 om samme tema. Videre sendte vi et brev til medlemmene av Stortingets felles parlamentarikerdelegasjon til EFTA og EØS den 28. november 2021, som da nettopp hadde vært i Polen og Brussel for å diskutere EØS-midler og rettsstatssituasjonen der, jf. [pressemelding fra EFTA-sekretariatet 26.11.2021](#).

Som det fremgår av pressemeldingen gis det uttrykk for at situasjonen i Polen er problematisk hva gjelder rettsstat, kvinners rettigheter, rettigheter for skeive mv. Det helt sentrale er polske myndigheters systematiske knusing av maktfordelingsprinsippet og uavhengige og upartiske domstoler og dommere. Det dreier seg om et angrep på det demokratiske fundamentet i et viktig naboland.

ICJ-Norge har fulgt situasjonen i Polen nøye over flere år. Siden i høst har vi også samarbeidet med professor Eirik Holmøyvik (UiB), som er medlem av Europarådets Venezia-kommisjon.

Fortsatt overføring av EØS-midler til polske myndigheter vil i dagens situasjon ikke bidra til noe positivt, tvert imot vil det kun virke negativt og legitimere de autoritære kreftene i Polen og bruddene på Polens egen grunnlov, europeiske traktater og maktfordelingsprinsippet som alle demokratier bygger på – inklusive vår egen grunnlov og vårt eget demokrati.

Som om ikke dette er nok, har det vært store økonomiske misligheter i det polske justisdepartementet, avdekket av polske journalister og bekreftet av den polske riksrevisjonen, se eget punkt i [vedlegg 1](#) til dette brev. I tillegg kommer politiseringen av academia i Polen, som må få konsekvenser for norsk forskningssamarbeid. Vi viser her til vår artikkel om dette tema i [Khrono 28.11.2021](#).

På grunn av [Polens vesentlige mislighold av grunnforutsetningene for EØS-avtalen](#), er Norge fullt ut berettiget til – som et folkerettslig rettmessig og proporsjonalt

virkemiddel – å fryse alle overføringer til polske myndigheter. I forslaget til statsbudsjett for 2022 skulle det overføres 1,565 milliarder kroner til polske myndigheter, mens 55 millioner kroner (ca. 3 prosent) går til sivilsamfunnet via Batory-stiftelsen – som altså ikke bør fryses.

Slik vi vurderer det, er det i dagens situasjon direkte uforsvarlig å overføre noen som helst midler til polske myndigheter. Man kan her til og med befinne seg i en gråsoner for forsvarlige bevilgninger av norske skattebetaleres penger, jf. ansvarlighetsloven § 10.

Avslutningsvis vil vi også henvise til vår kronikk 27.11.2021 i Klassekampen (se vedlegg 2 til dette brev: Kronikk Klassekampen), som peker på hva konflikten mellom Polen og EU og EMD faktisk gjelder – og dermed også hva som står på spill.

Som regjeringen er kjent med, har [Venstre fremmet forslag i Stortinget om å fryse alle EØS-midler til polske myndigheter](#).

Vårt spørsmål er om regjeringen arbeider særskilt med det samme spørsmålet nå og om det er aktuelt å overføre midler til polske myndigheter før saken har vært behandlet i Stortinget dersom ikke Regjeringen i mellomtiden inntar samme standpunkt?

Vi ser frem til et snarlig svar på vårt spørsmål i det nye året og stiller oss for øvrig gjerne til disposisjon for utdypning av våre synspunkter dersom det skulle være ønske om det.

Med vennlig hilsen og ønske om et godt nytt år til dere alle,

Eirik Holmøyvik
Professor i konstitusjonell rett (UiB)
Medlem av Venezia-kommisjonen

Malgorzata Cyndecka
Førsteamanuensis EU-rett (UiB)
Utvalgsleder ICJ-Norge

Terje Einarsen
Professor i folkerett (UiB)
Styreleder ICJ-Norge